

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 8 Aprilie st. v.

Scim cu toții câte lupte grele au constatat-o pe societatea europeană ideile liberale și câtă jertfă de averi și de sânge au adus toate popoarele, ca să-și asigureze o organizațiune întemeiată pe aceste principii.

Ce i-a împins pre oameni la atâte jerte, la atâte lupte?

Conștiința răutății și a mărginirii omenesci.

Omul e dela fire atât de inclinat spre răutate, încât se strică până chiar și pe sine, dacă nu poate să-și strice altuia, și atât de mărginit, încât numai arare-ori înțelege, că este un interes de conservare al lui, ca să-și stăpânească înclinările rele ori cel puțin să nu le dea de gol.

Zadarnic i s'a mai pus și neînduratul Dumneșeu față în față, zadarnic îl amenințăm cu muncile iadului: el mai bucuros renunță la mângăierea credinței, decât la relele lui înclinări, primesc chinurile vecinice numai ca să poată el chinul deocamdată pe alții.

Prin rezonanțe și abstracțiuni nici odată omul nu s'a putut și nici că se va pute ține în frâu: singură puterea activă, totdeauna și pretutindenea prezentă, poate să-și disciplineze.

S'a constituit dar' această putere, a fost încredințată unui mic număr de oameni bine puși și concentrată în mâna unui singur om încă mai bine pus.

Ceea-ce mai ales îl împinge pe om la răutate este miseria și prostia: li s'a asigurat dar acestor oameni, căroră le era încredințată puterea, o pozițiune bună în societate, avere, splendoare și trecere, pentru ca să nu mai aibă cuvinte de a lăsa frâu plecărilor lor rele, și li s'a dat puțința de a se lumina, pentru ca să înțeleagă, că este un interes de conservare al lor, ca să pară nobili, adecă mai buni ca alții.

Ei n'au înțeles aceasta, au abuzat de puterea ce li se încredințează, au lucrat contra intereselor lor de conservare, și puterea li s'a luat.

Oameni luminați, cei mai luminați dintre oamenii iviți în mijlocul nostru, o prevedură aceasta cu ani, decenii, cu secole mai înainte, căci pentru omul cu minte e destul să vadă cauza, pentru ca să prevadă și efectul, pe care mai curând ori mai târziu va trebui să-l producă. Prevădând dar' nenorocirea, i-au vestit pe puternicii porniți pe căi greșite și le-au dis: Nu faceți așa, că pregătiți mari nenorociri pentru societate și propria voastră perire.

Bunii sfătuitori au fost huliți, persecutați, aruncați în temniță, trimiși în surghiun, ori dați în mâinile calăului.

A sosit însă timpul prevădut de dînșii: regii acum ei sub barda calăului și nobilimea odinioară atât de puternică a trebuit să pribegască.

O! dacă am fi știut, că așa au să vină lucrurile, — se tânguiau ei acum, — dacă am fi putut crede, că în adevăr amărâciunea e atât de mare!

Vi s'a spus la timp, că fierbe, clocesce, că se pregătesc ceva în tainică și neconștiută spontaneitate, — li s'a răspuns, — dar' voi n'ați voit să credeți și n'ați avut ochi să vă încredințați voi înșivă despre cele ce se petrec împregiurul vostru.

Astfel a ajuns lumea noastră la convingerea, că cea mai de căpetenie dintre condițiunile, o *conditio sine qua non*, pentru menținerea ordinii sociale este, ca fie-care om să poată și să fie dator a spune adevărul asupra sentimentelor sale. Nu persecutați, s'a dis, pe nimeni acolo, unde nu îl puteți controla, în tainicia casei lui, în ascunsurile inimii lui, ci mai virtos îl îndemnați să spună fără de sfială ceea-ce simte și gândește, pentru ca să nu-l siliți a lucra în taină și să nu vă expuneți de a fi surprinși pe neașteptate de puteri neîmblânzite.

Nu un drept acordat individului, ci o măsură de siguranță pentru societate, este proclamarea libertății cuvântului atât scris, cât și rostit prin graiu viu.

De aceea este el în întreaga societate europeană pus mai presus de orice discuțiune.

Nu însă în Ungaria.

Am spus adevărul asupra sentimentelor concetățenilor nostri români, am pus în vederea oamenilor ce dispun de putere pericolele, spre care ne duc, dacă vor urma tot precum urmează: am fost trași în judecată, și li s'a cerut judecătorilor să ne trimită în temniță pe cinci ani de zile.

Vrednici am fi fost de această pedeapsă, dacă nu ar fi fost adevărat ceea-ce am spus asupra sentimentelor unei părți din concetățenii nostri. Căci dintre două una: ori eram prea mărginiți, pentru ca să cunoaștem adevărul, și atunci nu trebuia să ne apucăm de un lucru, la care nu ne pricepem; ori eram destul de răi, ca să mințim și atunci era un interes al societății să fim loviți.

S'au ales doi-spre-zece dintre concetățenii nostri și acestia au declarat pe conștiința lor, că adevăr am grăit, că după cea mai bună convingere a lor, Românii gândesc și simt așa, cum am dis noi.

Mai mult.

Într-o zi din patru-zece-și-cinci deosebite orașe ale țerii, concetățeni români de ai nostri au făcut declarațiunea, că noi, toți cei dați în judecată, atât în „Observatorul“, cât și în „Tribuna“ am exprimat ceea-ce ei în adevăr simt, gândesc și voiesc cu toată hotărârea.

E poate trist, poate chiar o nenorocire, că astfel simt, gândesc și voiesc Românii, nu însă a noastră e vina, că așa este, ci din contră meritul nostru e, că astăzi se scie aceasta mai lămurit ca în trecut.

Ei bine! ni se cere cu toate aceste să nu spunem adevărul, fiindcă se supără Pityi Pali dela Cluj, Biri Matyi dela Dobriș ori Vaczko Sanyi dela Kecskemét. Se vor fi supărând, vor fi făcând chiar

gălăgie, fiindcă astfel li e firea: guvernul e însă guvern, nu pentru-ca să menajeze slăbiciunile elementelor răsfățate, ci pentru-ca să apere interesele societății, ear' aceste cer, ca adevărul să se spună și să se poată spune fără de primejdie.

Nu astfel se înțeleg însă lucrurile în cercurile politice din Budapesta.

Curtea cu jurați din Sibiu se desfințează, fiindcă nu i s'a călcat pe conștiință. Vă acord, — le ăce guvernul Sibienilor, — dreptul de a judeca, vi-l iau însă, dacă nu veți judeca, precum cer eu.

Mai mult.

Câțiva tineri sunt pedepsiți, fiindcă au fost și ei între cei ce au declarat, că adevăr am grăit.

Încă mai mult.

Pe viitor n'avem să fim judecați nici macar de judecătorii ordinari, care au făcut jurământ, că vor păzi sfințenia legii și-și vor motiva sentințele: are să ne judece Pityi Pali și Biri Matyi și Vaczko Sanyi după rețetele primite dela „Ellenzék“ și dela „Kolozsvari Közlöny“, după cum le vine lor la socoteală și fără ca să fie datori a-și motiva verdictul.

Eacă-vi-i! — le ăce guvernul copilor răsfățati, — luați-vă satisfacția, faceți ce voțiți cu ei.

Aceasta nu se poate!

Trăim pe la finele secolului al XIX, în mijlocul Europei, ne aflăm în pace și avem a face cu un popor, care i s'a făcut reputațiunea de campion al liberalismului și ține să-și păstreze aparențele liberalismului, cu care a făcut și face atât de multă paradă.

Se poate, că a dis ministrul ceva deasemenea, dar' nu o va face.

Și dacă totuși ar fi să o facă?

Noi Românii, mai pre sus de toate noi n'am avé cuvinte de a ne plânge. Căci încă un element de așteptare s'ar da lumii, care începe să simță, că nu Maghiarii sunt poporul ce poartă și duce vederile europene în Orientul barbar, ci Românii atât de iubitori de ordine, încât într'un stat tinăr, întemeiat abia, chiar în timp de războiu, au putut să ospeteze pe un împărat ucis în urmă chiar în capitala lui, fără ca să fi creșut de cuvință a suspenda o singură libertate publică.

Poate guvernul să ne trimită la Cluj: ne vom duce, dar' curagiul civic nu ni-l vom pierde, chiar în fața nervoșilor nostri judecători tot oameni ai ordinii vom rămâne, de tradițiunile neamului nostru nu ne vom lăpăda, nici odată nu vom uita, că Traian împăratul a adus pe străbunii nostri aici, ca prin ei să mențină ordinea socială într'o lume barbară.

Sinodul archidieceșan din Sibiu.

(Raport special al „Tribunei“.)

Ședința VII din 6/18 Aprilie 1885.

Autenticându-se protocolul ședinței a VI-a prezidiul prezintă mai multe petițiuni, cari toate se transpun comisiunii petiționare.

Deputatul Dr. N. Pop face următoarea propunere:

„Având în vedere, că dela introducerea limbii maghiare în scoalele primare au început a se distribui premii acelor învățători, cari se disting în propunerea limbii maghiare;

„Știut fiind însă, că în general rezultatele unui obiect propus cu preferență se ajung cu scurtarea sporului în alte obiecte;

„Având în vedere, că atât normativul, cât și legea de stat pentru scoalele populare nu au de scop instruirea unilaterale a unuia obiect, ci calificațiunea armonică în toate obiectele:

„Sinodul reprobă astfel de primiri și autorizează pe consistor spre a veghea strict pe învățătorii nostri confesionali, și față cu acei învățători, cari vor fi premiați să se pună la cale o cercetare, pentru ca să se constate, dacă nu cumva s'a ajuns progresul strălucit în limba maghiară și socoteala celorlalte obiecte de învățământ“.

Aceasta s'a transpus comisiunii scolare.

Înalt Preasfinția Sa a adus la cunoștința sinodului, că dl Dr. D. P. Barcian, profesor în seminarul Andreian a depus la biroul sinodului 60 de exemplare din broșura sa: „Lucrul de mână în scoalele de băieți și în institutul pedagogic“ spre a se împărți între membrii sinodului archidieceșan. După ce sinodul a luat cu plăcere cunoștință despre aceasta și prezidiul a promis, că pe altă cale încă va aduce mulțumită dlui Dr. D. P. Barcian, broșura s'a împărțit între d-nii deputați.

Fiind la ordinea zilei raportul comisiunii scolare referentul I. Slavici referă asupra părții a doua din raportul consistorului, ca senat scolar despre numărul pedagogilor din institutul Andreian și al învățătorilor din archidieceșă.

Constatându-se necesitatea, de a se înmulți numărul învățătorilor calificați consistorul archidieceșan prin raportul ddo: 28 Martie 1885 nr. 1984 cere a fi autorizat, ca, devenind vacant cu finea anului curent scolar vre-un stipendiu de 500 fl. din fundațiunea Francisc-Iosefină, să formeze 10 stipendii pentru elevi de pedagogie în seminarul Andreian, și să le confere aceste prin concurs la 10 tineri, cari vor intra ca elevi în anul prim al preparandiei de învățători.

Față cu raportul, respective propunerea consistorului, comisiunea face următoarea propunere: În vederea acestei mari lipse de învățători să ridice la valoare de coclus propunerea, ce i se face prin raportul consist. numai însă întru cât stipendiile amintite într'aceea nu au o destinațiune specială, rămânând neatinsă voința pioșilor donatori, și ca în același timp consistorul să fie însărcinat a stărua ca și din contribuiri de bună voie ale particularilor și ale comunelor bisericesti să se creeze cât de multe stipendii pentru elevii de preparandie.

Dr. Il. Pușcariu e de părere, ca propunerea să se adopteze în principii și apoi să se predee comisiunii financiare.

D-nii Trombițaș, Nicoară și I. Popescu sunt pentru propunerea comisiunii, păr. Hannia în contra ei. Dl I. Bologa încă ar fi pentru propunerea comisiunii, dorește însă să se cetească înainte de toate testamentul, din care se poate vedea, că admisibilă e propunerea, ori ba.

Dl Eug. Brote face față cu propunerea comis. contra-propunerea: „ca vener. sinod archidieceșan să ridice la valoare de coclus propunerea, ce i se face prin raportul consistorului din acest an“.

Punându-se propunerea dlui Eug. Brote la vot, aceea nu se primește, primindu-se propunerea comisiunii scolare.

Celelalte puncte din partea a II despre datele statistice la scoalele medii din Braşov şi Brad, şi cu privire la datele statistice în scoalele populare s'au luat spre sciinţă.

Partea a III şi cea din urmă din raport, prin care se pune în vederea sinodului greutăţile, ce le întâmpină scoalele noastre în dezvoltarea lor la organele administrative ale statului, s'a luat la cunoştinţă îndrumându-se consistorul a stăruind prin organele sale, ca scoala noastră să fie ferită de ori-şi-ce înfrîuriri, cari ar pute să le dea autorităţilor politice pretext pentru procederi mai puţin binevoitoare faţă cu ea, a cere intervenirea autorităţilor mai superioare în toate cazurile, în cari cele inferioare îi refuză spriginul cuvenit şi fac poate chiar greutăţi, şi a face pe viitor raport detaliat despre casurile de acest fel.

Raportul consistorului arhiepiscopesc despre nesuccesul introducerii învăţătorilor ambulanţi şi promisiunea cu continuarea de asemenea încercări şi de a raporta sinodului se ia spre sciinţă; asemenea şi acela, în care se spune că consistorul n'a primit dela consistorul metropolitan încă răspuns în cestiunea fondului de pensie al învăţătorilor, însărcinându-se a cere din nou răspuns.

Punându-se la ordinea zilei raportul comisiunii financiare, raportul dl R. Patişa referă asupra raportului consistorului arhiepiscopesc, ca senat episcopesc, şi acesta se ia spre sciinţă.

Relativ la raportul consistorial spre a se încuviinţa un ajutor anual protopopului emer. al Făgăraşului P. Popescu, comisiunea financiară propune, de a i se încuviinţa un ajutor anual de 200 fl. din fondul Rudolfin pe viaţă începând dela 1 Noemvrie 1884.

Înalt Preasfinţia sa Metropolitul Miron Romanul propune faţă cu aceasta să se dea un ajutor anual de 300 fl. începând dela 1 Ianuarie 1886, ear' ajutorul dat pentru lunile Noemvrie şi Decemvrie 1885 să se îndemneze.

Încingându-se asupra acestui obiect o discuţie mai lungă se pune la vot contrapropunerea Înalt Preasfinţiei sale şi cade primindu-se propunerea com. fin.

După-ce presidiul a propus a se celebra în biserica din cetate de aici parastas pentru sufletul fericitului binefăcător ai neamului nostru Andrei baron de Şaguna, Emanuil Gojdu şi Demetriu Andronic, sinodul a decis a lua în corpore parte la acest parastas.

Punându-se pentru şedinţa de Luni la ordinea zilei alegerea consistorului, şedinţa se ridică la 1½ oare.

Şedinţa următoare s'a pus pe Duminică la 11 oare.

Sinodul din Arad.

(Urmare şi fine.)

11.

În urma celor premise cu privire la stipendii cred să vă fac o plăcere domnilor deputaţi, arătându-vă, că pe când diecesa noastră înainte cu 10 ani dispunea numai de un singur stipendiu de 120 fl. din fundaţiunea Paffy, astăzi dispune de următoarele 22, şi respective 26 de stipendii, şi anume: 3 stipendii diecesane de câte 400 fl., 2 stipendii în seminarul din Cer-

năuţi, 12 stipendii de 200 fl. din fundaţiunea Birta, 2 stipendii de 120 fl. şi de 400 fl. din fundaţiunea Paffy, 2 stipendii de 120 fl. din fundaţiunea Faur de Teiuşiu, 1 stipendiu de 300 fl. din fundaţiunea Ana Ebesfalvay, numai zilele trecute realizată; de tot dar' 26 de stipendii.

Cătră acestea mai vin 4 stipendii făcute de fericitul Schiffman din Bănat-Comloş de 120 fl. pentru protopopiatul Bănat-Comloşului, de tot dar' 26 de stipendii.

12.

După toate acestea simţindu-se încă mai de mult lipsa unui seminar diecesan, pentru mai buna îngrijire şi creştere a tinerimei noastre preparandiale şi clericale, încă în 1882 am intervenit în scris şi în persoană la fericita baroneasă Ifigenia Sina din Viena, pentru donarea intravilanului şi a caselor dinseşi, de aici, din strada Sina, spre scopul unui seminar. Intervenirea aceasta într'atâta avu, pentru noi rezultat bun, încât fericita baroneasă ne donă 1000 stângari, cuadraţi din fruntea intravilanului seu, ear' casele şi magazinul de lângă acela, ni le vîndu cu 18,500 fl. preţul inventarului, cum le-a primit dînsa, din lăsamîntul fericitului ei soţ.

13.

Procurând astfel locul dorit, a trebuit să ne gândim la mijloacele pentru clădirea seminarului. Spre acest scop în vara anului 1883 am întreprins o colecţie benevolă în diecesă, care ni-a dat rezultatul îmbucurător de 55,000 fl., cătră care mai întrebuiţându-se şi fondurile taxelor II şi III în sumă de 12,000 fl., apoi fondul institutului pedagogic-teologic, clădit în 1875 de 6000 fl. şi în fine mai luându-se un împrumut cu amortisare de vre-o 25,000 fl. pe acelaşi institut clădit în 1875, care în urma clădirii noului seminar, şi aşa, încă în vara aceasta se va transforma într-o casă de închiriat, al cărei venit se calculează la circa 3000 fl. pe an: în Iulie anul trecut 1884, am început clădirea noului seminar, care aşa cum se prezintă înaintea domniilor voastre, în 1 — 2 luni cu ajutorul lui Dumnezeu, va fi deja predat destinaţiunii lui.

14.

Tot în anul trecut 1884, s'au început şi procesele de despărţire ierarhică, ale comunelor noastre mixte, aflătoare încă tot sub ierarhia sârbească; ear' în decursul timpului s'au regulat, în mod satisfăcător, şi referenţele faţă cu mănăstirea noastră Hodoş-Bodrog.

15.

Cătră aceste rezultate mai însemnate, expuse până aci, am a vă mai aduce la cunoştinţă, domnilor deputaţi, că avînd eu în vedere şi alte datorinţe ale mele, mai în tot anul am întreprins câte una, două vizitaţiuni canonice în diecesă, pentru câte una şi două săptămîni, celebrînd în fiecare zi dimineaţa utrenia în câte o comună, după aceea pe la 10 liturgia, în altă comună, ear' mai cătră seară vecernia, după împregiurări, în câte una, două şi chiar trei comune după oaltă, predicînd în tot lecul cuvîntul lui Dumnezeu, şi îndemnînd pe popor, la paza legii lui Dumnezeu, şi la îmbrăţişarea culturii morale religioase; apoi cercetînd şi scoalele noastre, şi îmbărbătînd atît pe elevi, cît mai vertos pe părinţii lor, — cari mă însoţeau în tot locul, — la îmbrăţişarea învăţăturii atît de

necesare în zilele noastre, pentru a pute ţine concurenţă în lupta de existenţă, cu celelalte naţiuni împreună locuitoare. De asemenea, în tot locul, am pus acestea toate, şi la inima preoţilor, a învăţătorilor, şi a funcţionarilor noştri, ca pe o condiţiune indispensabilă a existenţei noastre.

Astfel pot afirma, domnilor deputaţi, ceea ce dovedesc şi actele din arhivul consistorial, că vizitaţiunile mele canonice de până acum, s'au extins peste ¼ părţi ale diecesei, mai rămînînd încă numai ¼ parte necercetată.

Preste acestea — cum sciţi — domnilor deputaţi, în tot anul am exmis câte 3—4 pastorele în diecesă, la sărbătorile naşterii şi ale învierii Domnului, apoi la anul nou şi alte ocaziuni, toate acele pastorele tot în sensul celor de sus, precum se pot vedea earăşi în arhivul consistorial.

Cari, şi ce rezultate vor fi produs până acum, şi vor mai produce în viitor, toate acestea şi încă alte asemenea stăruinţe ale mele, precum nu le-am amintit aici, vor sci mai bine diecesanii mei; ear' eu sînt liniştit în conştiinţa mea a fi făcut tot ce 'mi-au permis modestele mele puteri, ear' cu privire la vizitaţiunile canonice conştiinţa mea îmi spune, că am făcut atît, cît n'a mai făcut până acum, nici unul dintre fericirii mei antecesorii în arhierie, de când există diecesa. Dar' afară de aceasta mai sînt liniştit în conştiinţa mea şi pentru-că făcînd eu o comparaţiune între starea diecesei dinainte cu 10 ani, şi cea de acum, — pe lângă toate greutăţile şi neajunsurile, — tot află un progres îmbucurător în toate privinţele.

Am aflat de bine a face aceasta comparaţiune nu numai pentru linişirea mea, dar' şi pentru a domniilor voastre, domnilor deputaţi, căci precum se scie, tocmai şi conscripţiunea poporului, cea mai din urmă, efectuită din partea statului, ni-a cauzat cele mai dureroase îngrijiri, când s'a răspîndit — faima în toate părţile, cumcă poporul nostru din an în an, s'ar împuţina în mod înspăimîntător. Deci vînd eu a mă convinge cît mai bine despre adevărata stare a lucrului, şi apoi a ne cugeta cu toţii la delaturarea rîului: la finea anului trecut 1884 am dispus nu o numărare nouă de popor, care cu greu putea fi exactă, ci chiar pentru mai mare exactitate, am dispus a se număra în toate parochiile noastre din diecesă, mai întăiu toate casurile de nascere, după matriculele botezaţilor, apoi toate casurile de moarte după matriculele morţilor din tot rîstimpul celor 10 ani trecuţi, adică: dela 1 Ianuarie 1875 până la 31 Decemvrie 1884, şi apoi a face comparaţiunea recerută, pentru a vedea adevărata stare a lucrului.

De asemenea am dispus a se mai conscrie şi alte rezultate de interes pentru noi, şi aşa spre linişirea noastră a tuturor am constatat în mod autentic, că deşi în 104 de parochii, cu adevărat sînt cu 3005 mai multe casuri de moarte, decît de nascere, şi aşa în acele 104 parochii se arată un scădemînt de 3005 suflete; dar' apoi în celelalte 528 de parochii ale diecesei noastre în cari s'au născut 235,618, şi au murit 201,457 indivişi, se arată o creştere de 34,161 suflete. Deci şi dacă detragem scăderea de 3005 din creşcemîntul de 34,161, tot mai rămîne un spor de 31,156 suflete.

Afară de aceasta am mai constatat şi alte progrese îmbucurătoare, şi anume:

a) că, în cursul celor 10 ani s'au zidit 30 de biserici nouă, şi s'au reparat 140 dintre cele vechi.

b) că, cătră cele 503 scoale ce se aflau înainte, în cursul celor 10 ani s'au mai înfiinţat 113 scoale nouă, aşa că pe cînd înainte de 10 ani aveam numai 503 scoale, astăzi avem 616, între cari şi una civilă superioară, înfiinţată numai anul trecut în Peşca; apoi alte 18 scoale nouă de fete conduse numai de învăţătorese.

c) că, în decursul celor 10 ani s'a sporit şi numărul umblătorilor la şcoală cu 6793 prunci de ambe sexele.

d) că, în proporţiunea înmulţirii scoalelor s'au sporit şi lefile învăţătoreşti, cu suma de 21,180 fl. 50 cr., pe lângă cari şi unele pămînturi, şi naturalii.

e) că, în timpul mai nou s'au sporit şi chorurile vocale bisericesci dela 2, cum erau mai înainte, la 37, cum sînt astăzi, şi în fine:

f) că, şi mai îmbucurător spor se arată în capitalele bisericesci, căci pe cînd înainte cu 10 ani toate capitalele erau de 580,786 fl. 05 cr. astăzi sînt de 828,004 fl. 98 cr., prin urmare aici se arată un spor de 247,218 fl. 93 cr. Afară de aceste s'au mai sporit şi fondurile şcolare cu 62,418 fl. 71 cr.

Aceste sînt rezultatele mai însemnate din cei 10 ani trecuţi ai arhieriei mele, produse pe lângă modestele puteri şi pe lângă ajutorul de care am dispus.

Cătră parte din aceste rezultate se poate atribui şi nisuişelor mele, veţi sci mai bine d-v. dlor deputaţi, cari cunoaşteţi mai de-aproape, acele nisuişuri ale mele, şi cari ca reprezentanţi ai clerului şi ai poporului nostru, singuri sînteţi competenţi şi chemaţi a judeca şi a vă pronunţa.

Ori cît de îmbucurătoare s'ar pără acele, eu însu-mi recunosc a fi prea puţine faţă cu trecutul de 10 ani, ear' mai ales faţă cu cerinţele timpului, şi cu numeroasele noastre necesităţi. Ba trebuie să mărturisesc, că s'ar fi putut face şi mai mult, şi chiar eu însu-mi puteam produce mai mult, dacă aş fi întâmpinat aceeaşi spriginire, la toţi membrii sinoadelor, precum am întâmpinat aceasta din partea celor mai mulţi; ear' aceasta uşor se putea ajunge, dacă toţi membrii sinodali ţineau cont de greutatea răspunderii, ce cade pe unul fie-care, şi pe toţi la oaltă.

Să nu ni se iee în nume de rău această reflexiune părintească şi sinceră, căci trăim timpuri grele, când trebuie să căutăm cu toată serioşitatea de trebile noastre. Avem încă foarte multe neajunsuri de delaturat, avem dar' încă foarte mult de lucrat, şi nu scim încă ce timpuri mai pot veni; deci datorii sîntem a întrebuiţa cît mai bine timpul de faţă, şi a folosi cît mai înţeleptesce terenul cel mînos bisericesc, ca să producem rezultate demne de noi, şi de biserica noastră. Resultate, cari să recompenseze cu prisosinţă speşele recerute de viaţa noastră constituţională.

Dacă admitem, precum trebuie să admitem, că biserica noastră este biserică naţională, atunci trebuie să admitem şi cealaltă consecuenţă logică, cumcă ceea-ce lucrăm şi facem pentru biserică, lucrăm şi facem totodată şi pentru naţiunea noastră, care e nedespărţită de biserica noastră.

Foiţa „Tribunei“.

Bunica

de Bojena Němcová.

tradusă din limba boemă

de Prof. Dr. Urban Iarník.

(Urmare.)

Domnul Prošek gîndia, că hoţii 'i-au prădat cămara sau că Bărbica a murit, nu altceva, vîdînd pe bunica, că întră în odaia lăcrimînd şi cu faţa palidă. Dară după-ce aflase, cum şi ce s'a petrecut, ce fel a fost toată şiretenia lucrului, trebuia să ridă puţin de bunica. Ce îi păsa lui de câţiva bobocei! El nu-i pune, el nu vedea, cum se ciocănesc din ouşoare, cît de dragălaşi sînt, cînd înnoată pe apă, băgînd căpuşorul sub apă şi plîscaînd cu picioruşele lor pe apă. Pentru domnul Ioan era vorba numai de câteva fripturi. Atît era pentru dînsul; luă dar' biciul şi merse afară ca să le dea cînilor partea ce li se cuvine de aducere aminte. Bunica îşi astupă urechile auzînd schiăunăturile lor pe afară; gîndia însă: „Ce folos! trebuie să fie şi asta ca să fie minte“. Dară cînd nici după

un cîas, nici după două cîasuri cîinii nu eşiau din bordeiurile lor, trebuia să se uite, dacă nu li s'a făcut vre-un rău prea mare. „Ce a fost, a fost şi la urma urmelor ei nu sînt decît nise dobitoace“ gîcea în sine, uitîndu-se în bordeiuri. Cîinii începură să schelelească, se uită cu jînd la dînsa, tărăindu-se mai pe burtă la picioarele ei. „Acuma vă pare rău, nu-i aşa? Uitaţi-vă, aşa li se face nemernicilor, ţineţi minte!“ — Şi cîinii ţinură minte. De câte ori în curte se iviau boboci de gîscă sau de raţă, mai bine îşi întorceau ochii în altă parte sau se duceau; şi aşa dobîndiră pe deplin din nou iubirea bunicii.

După-ce îngrijia de pasări, bunica dacă nu erau sculate slujnicele, se ducea să le scoale. Numai după şese cîasuri se apropia de patul Bărbichii, îi atîngea încet fruntea, — căci aşa mintea se deştepta cel mai curînd, — şi îi şoptia; „Scoală-te, fetico, scoală, este vremea“, o ajuta să se îmbrace, apoi mergea în odaia de alătură să vadă, dacă şi puşorii cei mici s'au deşteptat; dacă unul sau altul nu dormia, ci se rostogolia în pat, îl stropia dîcîndu-i: „Sus, sus, cocoşelul mai încungiură gunoii de

nouă ori şi tu tot dormi? oare nu 'ţi-e ruşine?“ La spălat îi ajuta pe copii, însă cu îmbrăcarea nu prea vrea să-i meargă. La năsturele, copcele şi toate măruntişurile acele pe scurteicuţe şi hăinuţe, nu putea să se înţeleagă: de obicei ceea-ce era de dinainte, o întorcea îndărăt. După-ce s'au îmbrăcat copiii, îngenunchia cu dînsi înaintea icoanei lui Chistos, care binecuvîntează pe copii, îşi spunea rugăciunea, apoi mergea la prînz.

Dacă nu era tocmai vre-o lucrare însemnată în casă, bunica şedea earna în cămăruţa sa la roata de tors, vara însă cu fusul seu în curte sub teiu, sau în grădină, sau eşia cu copiii la plimbare.

Atunci aduna ierburi, pe care apoi le usca acasă şi le păstra pe cînd ar fi lipsă de ele. Mai cu seamă până la sf. Ioan Botezătorul mergea după ierburi, pe cînd ţinea roua, — ci că atunci sînt cele mai bune. Cînd cineva era bolnav, bunica avea vr'o câteva ierburi la îndemînă: trifoiul amar de mistuire, turîta mare pentru durere de gît şi alte asemenea; de doftor ea nici odată nu avusese trebuinţă.

Afară de aceasta îi aducea în casă ierburi de leac vre-o babă dela munte, şi aceste ierburi

bunica le păstra cu o deosebită băgare de seamă şi cumpăra multe. Baba vîndătoare de ierburi venia în fiecare toamnă la o vreme hotărîtă şi atunci trăgea în gazdă la Spălătoare cea veche, unde peste zi şi noaptea o găzduiau cu toate cele bune. În fiecare an copiii căpătau dela babă un cosciug de spînz de strănutat, doamna casei fel de fel de mirodenii şi muschiu; afară de acestea baba le povestea copiilor seara întregă de Ribertoul cît de şiret este şi ce drege el pe aceşti munţi; le descria copiii spaima, cînd se mută Ribertoul la Cătina sa, domniţa, acolo undeva pe munţi Cătincei, unde locuiesc. Însă domniţa aceasta nu prea mult îl suferă la sine şi după o vreme oare-care îl gonesce, şi atunci ci că el plînge aşa de tare, încât toate păraiele din munţi se umflă. Dară cînd îl cheamă din nou la ea, se mută la dînsa cu atîta grabă şi cu atîta bucurie, încât trîntesce, răstoarnă şi duce cu sine toate, ce îi stau în cale. Pădurile le răstoarnă, petri trîntesce jos de pe munţi, streşini oboresc; cu un cuvînt: pe drumul unde merge, toate sînt nimicite ca cu voia lui Dumnezeu.

(Va urma.)

Deci cine este fiu adevărat al bisericii și al națiunii noastre, acela se vină să lucreze cu noi alături pe terenul cel mănăs al bisericii noastre naționale, care din darul lui Dumnezeu se bucură de cele mai frumoase drepturi; ear' încât cineva n'ar putea lucra împreună cu noi, cel puțin se nu ne împedece, și se nu fie contra noastră, ca așa în timpul ce ni-l va fi mai rezervat Dumnezeu în viață, să ne împlinim unul fie-care, și toți la oaltă datorita de fii buni și credincioși ai sf. maicii noastre biserici, scutul și adăpostul nostru în toate timpurile.

Când învit pre toți părintesce, și deosebi pre Domniele Voastre, Domnilor deputați, la conlucrare pe terenul bisericesc, totodată doresc a Vă aminti, că nu numai cauza căreia servim cu toți, dar și organizațiunea bisericească, pretinde imperios dela noi, cea mai bună conțelegere și armonie, adăugând că aceasta din parte-mi nu va lipsi nici pe viitor, precum n'a lipsit nici în trecut, sciind bine, că numai așa vom îndeplini încă multe și grelele probleme, la cari ne-am angajat cu toți, când am primit chemarea ce avem.

Deci rugându-vă să primiți nu numai acele expuneri, dar și aceste sfaturi părintesci, cu aceeași bună-voință, cu care Vi le-am împărtășit eu, apoi în fine rugând și pre Dumnezeu să ne spriginească și mai încolo tot mai mult în niștințele noastre, și să ne reserve tuturor încă mult timp de conlucrare la oaltă, declar sesiunea ordinară a sinodului nostru eparchial, pentru anul 1885 de deschisă.

Luxul ca viț social între Români.

Sub acest titlu cetim în „Observatoriul” următorul articol:

Ori-ce obiect de valoare are misiunea să fie consumat pentru a satisface trebuințe de ale omului.

Consumațiunea nu e însă identică cu nimicirea obiectelor. Cel ce consumă lucruri de valoare numai cu scop de a le consuma, fără a reproduce nouă valori, se numește risipitor. Risipitorul atacând puterea capitalului său, nu se păgubește numai pe sine, ci și societatea din care face parte, căci micșorează puterea productivă a acesteia. Când vom înțelege bine, marea legătură ce există între bunăstare a singuraticului și interesul general de prosperare națională, în loc a ne urî și pismul între noi și a vena unul după bucătura celui alt, mai virtos ne vom bucura unul de înaintarea celui alt, pentru-că scopul e unic și același, la care tindem cu toți Românii, adică la bunăstarea materială, intelectuală și morală a poporului nostru.

Luxul presupune o abundență de avuție, adică o stare materială, care trece departe preste trebuințele noastre. Din acest punct de vedere, luxul nu numai că nu e condamnat, ci chiar folositor, mai cu seamă dacă el servește pentru nobilitarea simțului și a gustului, pentru arte și științe, preste tot dacă luxul merge mână în mână cu progresul, ajutând cu mână bogată științele și artel.

Nu mai astfel de lux se justifică din punct de vedere economic.

Dacă luxul ce se face nu are acest scop, dacă acela nu are basă în o abundență de avuție, dacă averea se spesează pe lucruri nefolositoare și mai mult pentru trebuințe închipuite, și mai cu seamă când se face lux cu scop a impune în societate autoritatea sa și a face pe lume să creadă ceea-ce nu e, că adică respectivul dispune de averi mari, atunci luxul din punct de vedere economic e condamnat, căci duce la ruină sigură.

Astfel de risipă de avere în sensul adevărat economic nici nu se numește lux, ci nimicire de avere cu scop de a face pompă cu ori-ce preț.

Fără margini ruinător e luxul, când acela prinde rădăcini la un popor sărac, fără industrie proprie. Se știe că lucrurile de lux sunt cele mai scumpe și totodată cele mai puțin folositoare sau de un folos numai momentan.

Fie-care om e îndreptățit a-și ameliora starea sa, a aspira la mai bună satisfacere a trebuințelor sale, ba chiar la lux. Această aspirațiune e naturală, ea e boldul natural al omului, care îi potențiază puterea de lucru spre progres.

Basa bunei noastre stări materiale, intelectuale și morale trebuie însă să fie munca noastră

proprie română. Când însă vezi că munca noastră română e încă în general primitivă, prin urmare de o valoare mult mai mică, față cu munca înaintată și chiar rafinată a altor popoare, dela care cumpărăm lucruri de lux, trebuie să ne punem pe gând și să judecăm, că urmarea nu poate fi decât sărăcie și ruină chiar.

Dacă de exemplu o fată a unui preot, o soție a unui comerciant ori a unui avocat, cari trăiesc din sudoarea muncii lor — fără a dispune de capitale abundante — aduc dela Viena ori Arad, cum se întâmplă acum de regulă pentru un singur bal o haină de 400—800 fl. ca să paradeze cu scop, ca lumea să creadă despre dîșii că sînt avuți, ceea-ce nu e, atunci luxul ce se face e o adevărată nebulie, ce se plătesce industriei străine cu un preț, ce nu stă în nici o proporțiune cu averea, cu starea noastră a unui popor sărac și muncitor.

Poporul românesc se află în starea aceluia econom, care rămânând cu puțină stare dela părinți, trebuie prin o continuă muncă și cruțare să-și întemeieze și adopteze casa și moșia sa cu toate cele de lipsă. Sute de ani a fost exploatat poporul nostru de averea, de sudoarea sa; acum se află în starea de rehabilitare. Deci nu putem și nu ne este iertat a face risipă de munca noastră, dacă aspirăm să ajungem vredată acolo, unde se află aji națiunile înaintate, dela care cumpărăm lucruri de lux cu ruina noastră economică.

Are mare dreptate dl profesor Xenopol când dă referitor la lux: „că producem ca barbarii și consumăm ca civilizații.”

E greu a da luxului definițiune pozitivă și exactă.

Luxul a fost totdeauna un obiect de ceartă între politici, economi și moralisti; aceasta din cauză, căci e greu a spune, unde începe luxul și unde încetează.

Luxul e un ce relativ cu privire la trebuințe mai mult ori mai puțin dezvoltate, după gradul de progres cultural.

Nu luxul ca atare, ci abuzul ce se face de lux e daunos. Când cel ce face lux, produce ca un barbar, adică mai mult numai în mod primitiv, cum produc toate popoarele agricole, și prin urmare când trebuințele nu stau în nici o proporțiune cu munca și câștigul lui, când progresul economic stă pironit, ear' trebuințele fine se maimuțesc după ce înaintați în cultură și avere, atunci în adevăr luxul devine un viț social. La noi în cercurile inteligenței se pare a prinde rădăcini acest viț ruinător.

Dl Aurelian definesce luxul astfel:

„Luxul este cheltueala ce face omul pentru a cumpăra obiecte scumpe. Astfel avînd o masă de arin destul de bună, este un lux, ca să cumpere cineva una de nuc sau de alt lemn mai scump, mai cu seamă când mijloacele sale nu-i permit. Însă luxul cel mai vătămător este acela, care consistă în consumațiune de obiecte scumpe și fără nici un folos, în cheltueli de mode zadarnice, care se schimbă pe toată ziua.”

Fiind-că trebuințele omului în diferite epoce au fost și sînt diferite, așa și luxul se schimbă după timp, împregiurări și gustul sau moda ce domnesce.

La națiunile, care se află în decadență, dăce economistul Roscher, luxul ia o exclusivitate rafinată, care duce la disolvare economică și morală.

În astfel de stare, dăce numitul economist, se plătesc pe lucruri de nimic pentru un capriciu sume însemnate, scumpetea lucrurilor de consumațiune se pune ca scop.

Denaturarea și molațiunea se pune în locul frumuseții și al gustului bun.

Numitul economist ne dă unele exemple din timpul imperului roman. Împăratul Caligula din simplu capriciu lăsa a se ridica dealuri, care eară le demola, la masă se schimbau vestimintele de câte 11 ori, în vinuri se puneau unsoiri bine mirosoare, ca omul să amiroase bine, cu toate că prin aceasta se strica gustul vinului; turme de oi se colorau cu purpură, cu toate că albeața lănei lor naturală ar fi fost cu mult mai frumoasă etc. etc.

Prin astfel de risipă au trebuit să sărăcească și învingătorii lumii și să se desecă colosalele lor comori. Poporul de rînd deveni atât de sărac, încât trebuia să-și împartă pâine.

J. Roman.

Cronică.

Abus polițenesc. Ni se comunică, că alaltăieri certându-se aici în Sibiu mai mulți elevi de scoală pe stradă, un polițist a luat pe un elev, român de naționalitate, și l-a condus dealungul stradelor în închisoarea orașenească. Atragem atențiunea organelor competente asupra faptului acestuia ilegal. Elevii scolari sînt supuși după lege autorității scolare, ear' la nici un cas buului plac al poliției orașenești.

Exponenți români la expoziția din Budapesta. „La 2. Maiu — scrie „Familia” — se va deschide în Budapesta o expozițiune a Ungariei. După informațiunile primite, la această expozițiune industria română casnică, atât de admirată până acuma, va fi slab reprezentată, de cumva doară de acum înainte nu se vor găsi mai mulți exponenți. Spre scopul acesta s'a înființat la Timișoara un comitet compus din d-nii Ștefan Adam președinte, George Trăilă secretar, Petru Opriș, George Ardelean Nicolae Coșar, Teodor Păcățian ca membrii. Comitetul acesta va aduna și va trimite apoi la expozițiunea numită obiecte de expunere dela țeranii și țerancele române. — Comunicăm această știre cu atât mai virtos că nicăiri Românii nu au hotărît să participe la expoziție cu „industria română casnică”.

Necrolog. Dimitrie Cheta cleric absolut a încetat din viață la 3 Aprilie st. n. în Geamul mic. Fie-i țerina ușoară!

Întălnirea celor trei monarhi, a Monarhului nostru, a împăratului german și a Țărului — după cum i se comunică lui „Standard” din Berlin, va avea loc și în anul acesta și încă în Galipia.

Regele Svediei a sosit alaltăieri după ameași la Viena. La gară a fost primit de Maiestatea Sa. Pe peronul gării între alte notabilități se aflau membrii ambasadei svediane din Viena. Pe peron mai era și o companie de onoare. Maiestatea Sa Monarhul nostru l'a însoțit pe înaltul oaspe până la hotelul ambasadei svediane rămânând aici mai multe minute.

Fortificarea Bucureștilor. Lucrările de fortificațiune ale capitalei României au reînceput sub direcțiunea dlui colonel Berendei, comandantul regimentului de geniu. Se așteaptă sosirea unui militar străin, care va lua asemenea parte la aceste lucrări de fortificațiune.

Lucrările în Dobrogea. „Monitorul oficial” al României a publicat dîșele aceste decretelor relative la lucrările ce urmează a se face în Dobrogea. Aceste lucrări, sînt următoarele: 1. podul peste Dunăre, pentru care s'a destinat o sumă de 35 milioane; 2. îmbunătățirile portului Constanța, care vor costa 21 milioane. Peste tot 56 milioane, cătră care, dacă se mai adaugă încă 16 milioane dați pentru reșcumpărarea liniei drumului de fer Cernavoda-Constanța ese cu totul o sumă de 72 milioane lei.

Elena Teodorini, celebra cântăreață română va merge în București pe la 20—25 Aprilie. Marea artistă a trebuit să meargă în străinătate, pentru-că noi Românii se-i aprețiam meritele. Aci se pot aplica cuvintele: „Între ai tîi ai fost și ai tîi nu te-au cunoscut.

Lup turbat. „Ecoul Băcăului” spune că o mare nenorocire s'a întemplat la 1 spre 2 Martie trecut în comuna Berzunțu din județul Băcăului (România). Un lup turbat eșind din pădure și întrînd în sat a mușcat 22 oameni sfîșind și vre-o 30 vite cornute.

Casul fiind îndată comunicat la reședința județului, prefectul a trimis imediat la fața locului pe medicul primar de județ, spre a da celor mușcați ajutorul medical trebuitor. Cu toate îngrijirile date la timp, doi dintre acei nenorociți au încetat din viață. — Ceialaltă se află, o parte în căutarea spitalului din Băcău, ear' restul în spitalul din Tg. Ocna. Pentru căutarea vitelor s'a trimis de asemenea medicul veterinar, care a luat grabnic toate măsurile trebuitoare, dispunînd, pe de o parte împușcarea vitelor turbate, ear' pe de altă izolarea completă și îngrijirea celor ce n'au dat încă semne de turbare.

Conflictul anglo-rusesc. Conform sci- rilor aduse de diarele engleze, Anglia ar fi gata de a se retrage față cu Rusia. Aceasta ar fi — dăce amintitele diare — în interesul păcii un ce îmbucurător. Părerea aceasta însă nu e generală. La o soluțiune pașnică pe un timp mai îndelungat nu cutează nimeni a spera, deoarece Rusia, încuragiată prin succesele de până acum va înainta mai departe și Anglia va fi silită să înceapă războiul dacă nu voiesce să renunțe dela India. — În Rusia se continuă cu înarmările. S'au comandat vre-o 40 de năi cuirasate și s'a dispus compunerea listei medicilor militari. Din porturile sudice ale Rusiei încă sosesc sciri despre înarmări. De altă parte Katkoff se ocupă în o revistă militară cu modul de apărare al Petersburgului. Elaboratul

conține un plan gata de apărare al Cronstadt-ului și un plan despre organizarea apărării termurilor Estland-ului. Ori-ce sfîrșit va lua conflictul anglo-rusesc, dînsul a avut efectul, că în Rusia s'au îndeletnicit cu cugetul unui războiu cu Anglia. E generală opiniunea, că războiul e neevitabil.

Mișcări polone. Censura din Varșovia examinează cu deamănuntul toate depeșele cari sosesc diarelor în cestiunea afghană. Din aceasta se concludă că guvernul are cunoștință despre vre-o mișcare polonă vrednică de luat în considerare.

Varietăți.

(Câteva curiosități.) La „Gazette anecdotique” a cules mai multe lucruri ciudate și puțin cunoscute în ceea-ce privesc Parisul. Mai întăiu, în Paris se află o stradă, care n'are nici porți, nici ferestri, nici numere, nici firme: aceasta este strada Degrès, care merge din strada Cléry în strada Beauregard; ea este cea mai scurtă din toate stradele Parisului: 5 metri, 75.

Casa cea mai naltă din Paris este aceea a pasagiului Radziwill, la „Palais-Royal”; ea are nouă caturi, și mansarde.

Casa care are mai mulți chiriași este casa Grăcede Dieu, strada „Faubourg-du-Temple”, 129, numită astfel pentru-că a fost clădită, cel puțin în parte, de d. Moreau-Mayer, directorul dela „Gaité”, la epoca în care acest teatru făcea s'alerge tot Parisul pentru drama „La Grăcede Dieu”; acest imobil se compune din deșce corpuri de clădire, două construcțiuni adexate, 4 curți mari și 13 scări; în ea se află 189 familii.

Strada Montmartre are o lungime de 939 metri și cele mai multe cafenele, berării și debite de băuturi; ele sînt în număr de 63: 35 pe partea numerilor fără soț și 28 pe partea opusă. Strada „Faubourg-Montmartre”, este mai puțin lungă (935 metri), și n'are decât 35 din aceste stabilimente.

Să mai cităm două pasagiuri, cari se află în centrul Parisului și prin cari nu se poate trece fără a plăti portarului cinci centime; ele se află pe strada Meslay, la numerile 31 și 43, și dau în strada „Notre-Dame-de-Nazareth”; în alee, lîngă căsuța portarului, se citesc aceste cuvinte: „aici se poate trece pentru cinci centime”.

(Întrebuințarea fumului.) Americanii au ajuns să transforme până și fumul în bani.

Astfel, după „Monitorul industrial” în marile cărbunări Elt Rapids, a căror producție zilnică este de 50 tone, toată fumăria e întrebuințată la fabricarea de produse chimice. Fumul dela 25 coșuri e adunat de un tub colector de lemn, din care trece printr'un ventilator într'un aparat de condesare și de curățire.

Se obține alcool metalic, gudron, gaz de iluminat și mai cu seamă acid piolemos, care se întrebuințează la prepararea acidului de calce.

Canțitatea fumului tratat zilnic e de 79.296 m. c., din care se extrag 5411 chilograme de gudron.

Beneficiul realizat din vîndarea acestor subproduse, e atât de considerabil, după „Boston Jurnal of Commerce”, încât acopere toate cheltuielile lucrului de mână din stabiliment.

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI.”

Deva, 20 Aprilie n. (Tel. orig. a „Trib.”) Ascultarea martorilor în cunoscutul proces intentat dlui Dr. Avram Tincu e finită, pledoarele și sentența vor avea loc după ameași.

Budapesta, 20 Aprilie n. Casa deputaților — a continuat desbaterea generală asupra modifițiilor proiectului de lege despre reforma casei de sus. Baltazar Horváth a respins proiectul și a critisat procederea guvernului înînd că reforma e insuficientă; dînsul propune luarea ei dela ordinea țilii.

Principele de coroană Rudolf a sosit aji dimineață aici, a primit pe Mauriciu Jókai în audiență mai lîngă și s'a dus la locul de expoziție petrecînd acolo trei oare. Principele de coroană a exprimat lauda fără rezervă asupra impresiunii imponente, ce o fac edificiile strălucite și instituțiunile expoziției. La ameași va avea loc în casina națională un dineu arangiat de aristocrați în onoarea principelui de coroană.

București, 20 Aprilie n. Rosetti a reposat. Doliul e general.

După încheierea foii primim următoarea telegramă:

Deva, 20 Aprilie n. Dr. Tincu a fost achitat. Procurorul recurează.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- În 3 Iulie a. c. imobilele lui Mihail Ujhelyi, la judecătoria cercuală din Careii-mari.
- În 30 Aprilie a. c. imobilele lui Leopold Kern, la judecătoria cercuală din Careii-mari.
- În 21 Aprilie a. c. mobilele lui Ioan Kriván, de către judecătoria cercuală din Nagy-Lak (com. Aradului).
- În 27 Aprilie a. c. pretensiunile asupra masei concursuale a lui H. S. Adler, la judecătoria cercuală din Brașov.
- În 25 Aprilie a. c. pretensiunile asupra masei concursuale a lui I. B. Popp, la judecătoria cercuală din Brașov.
- În 18 Maiu a. c. realitățile lui Mihail Sellner, (locuitor în comuna Panad), de către tribunalul din Arad, la casa comunală din Șiria (Világos).
- În 22 Iunie a. c. imobilele lui Chaim Lebovits, de către tribunalul din Sighetul-Marmației, în comuna Sorduc.
- În 27 Iunie a. c. imobilele lui Ioan Hochstrasser, de către tribunalul din Timișoara, în comuna Freidorf.
- În 27 Aprilie a. c. mobilele lui Carol Seiler, de către judecătoria cercuală din Radna, în comuna Györök (com. Aradului).
- În 20 Iunie a. c. imobilele lui Iuon Gorun, de către tribunalul reg. din Timișoara, în comuna Ujlak.
- În 18 Maiu realitățile lui Antoniu Dörner la tribunalul reg. din Arad.
- În 22 Iulie a. c. imobilele lui Milea Udovița și soții, de către judecătoria cercuală din Oravița, în comuna Krassova.
- În 3 Iunie a. c. realitățile v. d. Șarolta Beöthy, de către tribunalul din Oradea-mare, în comuna Kis-Marja.

Edicte:

- Din partea judecătoriei cercuale din Făgăraș se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi la averea lui Iuon Comanariu și soția, a 'și-le insinua în 45 de zile.
- Din partea judecătoriei cercuale din Făgăraș se provoacă ereții după r. d. Sigismund Krall, a 'și insinua drepturile de ereditate în 45 de zile.
- Din partea judecătoriei cercuale din Sighișoara se provoacă toți cari au drepturi de ereditate la averea r. d. Maria Barbu (în comuna Hegen), a 'și-le insinua în 45 de zile la jud. cerc. din Sighișoara.

Citațiuni:

- Din partea judecătoriei cercuale din Tășnad se provoacă ereții după v. d. Hermina Papp născ. Hemtner, a se înfișa în 28 Aprilie a. c.
- Din partea tribunalului din Elisabetopol se provoacă toți interesați în cauza regulării țărilor comunei Cohalm, a se prezenta în 28 Maiu a. c. la casa comunală din Cohalm.

Concursuri:

- Un post de practicant de drepturi la judecătoria cercuală din Cubin. Concursurile sunt a se trimite în 4 săptămâni la prezidiul tribunalului din Biserica-albă.
- Un post de scriitor la judecătoria cercuală din Zolyom. A se trimite concursurile până în 25 Maiu a. c. la prezidiul tribunalului din Baia-Bistriței.

Bibliografie.

„Doina.” Revistă artistică și literară. Muzică. Teatrul. Arte frumoase. Apare la 1 și 15 a fiecărei luni. București, 1 Aprilie 1885. Anul II. Nr. 38. Sumar: Doamna Dumitru Ionescu (Bressie Richards). — Din viața de București, de A. C. Șor. — Concertul societății „Buciumul”, de N. A. Joly. — Clubul intim, de Solo. — Sorcova (novelă), de Barbu Ștefănescu. — Cruciații, de N. Gade, la Sibiu, de Cebe. — Miscelanea, de Ameli.

Sciri economice.

Comerțul bucatelor în Budapesta. În săptămâna trecută veacul a fost foarte schimbăcios. Cerul a fost mai tot noros și adeseori am fost provăduți cu ploii, cari în adevăr au mângăiat mult pe muncitorii câmpului, căci li-au satisfăcut dorința de a pute cu multă ușurătate sămăna plantele de primăvară.

Grăul în săptămâna trecută s'a început în comerț cu direcțiune solidă, fără ca însă prețurile să se fi schimbat. Luni însă, la faimele despre răboiu, morile 'și-au căpătat voie mare spre cumpărări, direcțiunea s'a ridicat și, lucru firesc, prețurile încă s'au urcat cu 50—55 cr. Pe la mijlocul săptămânii apoi au scăzut earși și anume cu 20—25 cr., așa, că urcarea prețului din săptămâna trecută se consideră de 30—35 cr. Circulațiunea a fost de 150.000 miji metrici. Prețurile grăului de calitate bună au fost următoarele: 74 ch. 8.95—9.10 fl.; 75 ch. 9.05—9.25 fl.; 76 ch. 9.20—9.35 fl.; 77 ch. 9.30—9.45 fl.; 78 ch. 9.40—9.55 fl.; 79 ch. 9.50—9.95 fl.

Grăul de primăvară dela 9.98 fl. s'a urcat la 9.55 fl., s'a moderat apoi până la 9.04 fl.; deci prețurile grăului dela 9 fl. s'au urcat la 9.60 fl., și s'au moderat până la 9.11 fl.

Săcara încă a fost bine căutată, prețul i s'a urcat cu 30—35 cr., ce a și durat preste săptămâna întreagă. Circulațiunea s'a urcat la 6000 miji metrici; atât în capitală cât și în depărtare și pe la stațiuni s'a plătit cu 7.70 și 8.10 fl.

Orșul nu prea s'a arătat pe piață, prețurile i s'au urcat cu 25—30 cr., ear' la cel de calitate mijlocie și la cel fin cu 10—15 cr. Circulațiunea a fost de 6000—7000 miji metrici. Orșul de nutreț s'a plătit cu 7—7.30 fl., cel mijlociu cu 7.50—8.35 fl., și cel fin cu 8.40—9.70 fl.

Ovșul s'a scumpit cu 10—15 cr. Pe la finea săptămânii direcțiunea i s'a consolidat. După calitate s'a plătit cu 7.25—7.60 fl. Circulațiunea s'a urcat la 5000 miji metrici. Ovșul de primăvară pe la începutul săptămânii s'a scumpit cu 20 cr., adică s'a urcat dela 7.40 la 7.60 fl.

Cucuruzul a avut o direcțiune solidă și s'a urcat cu 10 cr. și în urmă earși a scăzut cu 10 cr. Circulațiunea a fost de 18.000 miji metrici. Prețurile au stat între 6.15—6.30 fl. Pe la începutul săptămânii prețul s'a urcat dela 6.15 la 6.50 fl., dar' în urmă a decăzut earși la 6.20 fl.

Tempul. Seceta, care s'a început odată cu arătarea primăverii, durează de atunci neîntrerupt, și aceasta a pus în foarte mare grijă pe cultivatori. Abia ieri a plouat puțin, astăzi cerul earși e senin. Toți se uită cu nădejdea în suflet cătră cer, dar' el pare a se fi închis cu totul. Pământul, cu tot mustul omătului, a început a se întări; earba pe de altă parte șeade întelenită, și dacă încă 5 sau 6 zile nu va ploua, ea va fi perdută pe jumătate și poate și mai mult.

Piața din Brașov, 17 Aprilie. Grăul hectolitra fl. 6.70 grâu mestecat fl. 4.80, săcara fl. 3.80, orș fl. 3.80, ovș fl. 2.40, cucuruz fl. 3.60, mălaiul fl. 4.50, mazerea fl. 6.—, linia fl. 6.20, fasolea fl. 4.20, crumpenele fl. 1.—, carnea de vită p. kilo 44 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec — cr.

Târgul de rimători în Steinbruch. În 18 Aprilie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 41.— cr. până 43.— cr., unguresci grei, tineri 44.½ cr. până 45.½ cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușori 43.— cr. până 44.— cr., marfă țerănească, grea 42.— cr. până 43.— cr., de mijloc 42.— cr. până 43.— cr., ușoară 42.— cr. până 43.— cr., românesci de Bakony, grei 44.— cr. până 46.— cr., transito de mijloc 43.½ cr. până 44.½ cr., transito ușori 43.— cr. până 43.½ cr., transito sêrbesci, grei 42.— cr. până 43.— cr., transito de mijloc 41.½ cr. până 43.— cr., transito ușori 41.½ cr. până 43.— cr., ingrașiți cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 18 Aprilie st. n.

Timișoara: 46 9 24 40 16.
Viena: 63 62 4 41 73.

Bursa de București.

Cota oficială dela 18 Aprilie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	93.—	vend.	94.—
„ Rur. conv. (6%)	„	88.—	„	89.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	„	290.—	„	295.—
Banca națională a României	„	1129.—	„	1200.—
Impr. oraș. București	„	30.—	„	32.—
Credit mob. rom.	„	190.—	„	195.—
Act. de asig. Națională	„	225.—	„	225.—
Scrișuri fonciare urbane (5%)	„	82.—	„	82.—
Societ. const.	„	239.—	„	239.—
Schimb 4 luni	„	—	„	30.—
Aur	„	12.¼	„	12.40

Bursa de Budapesta

din 18 Aprilie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ hârtie „ 4%	96.—
„ „ hârtie „ 5%	91.25
Imprumutul căilor ferate ung.	145.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	96.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	121.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	106.—
Bonuri rurale ung.	102.—
„ „ cu cl. de sortare	101.50
„ „ bânățene-timișene	101.50
„ „ cu cl. de sortare	101.50
„ „ transilvane	101.—
„ „ croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	96.75
Imprumut cu premiu ung.	116.50
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	118.—
Renta de hârtie austriacă	81.25
„ „ argint austriacă	81.50
„ „ aur austriacă	105.50
Losuri austr. din 1860	138.75
Acțiunile băncii austro-ungare	856.—
„ „ de credit ung.	286.25
„ „ „ austr.	286.40
Argintul	—
Scrișuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina”	101.—
Galbeni împărătesci	5.82
Napoleon-d'ori	9.86
Mărci 100 imp. germâne	61.—
Londra 10 Livres sterlinge	124.90

Bursa de Viena

din 18 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	—
„ „ hârtie „ 4%	96.15
„ „ hârtie „ 5%	91.60
Imprumutul căilor ferate ung.	145.20
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	96.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	106.50
Bonuri rurale ung.	102.75
„ „ cu cl. de sortare	101.50
„ „ bânățene-timișene	101.—
„ „ cu cl. de sortare	101.—
„ „ transilvane	101.—
„ „ croato-slavone	101.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	96.50
Imprumut cu premiu ung.	116.50
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	118.25
Rentă de hârtie austriacă	81.95
„ „ argint austriacă	82.25
Rentă de aur austriacă	105.90
Losurile austr. din 1860	139.25
Acțiunile băncii austro-ungare	858.—
„ „ de credit ung.	286.20
„ „ „ austr.	287.70
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.87
Napoleon-d'ori	9.85
Mărci 100 imp. germâne	61.—
Londra 10 Livres sterlinge	124.90

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș			Teiuș—Arad—Budapesta			Copșa mică—Sibiu					
	Tren de porșano	Tren omnibus	Tren accelerat		Tren accelerat	Tren de porșano	Tren omnibus	Tren de porșano	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus	Tren de porșano	Tren de porșano	
Viena	8.25	8.35	3.30	București	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	Teiuș	2.39	9.50		Copșa mică	11.10	2.20	6.41	3.20
Budapesta	8.00	6.55	9.45	Predeal	1.09	—	—	Budapesta	8.00	6.55	Alba-Iulia	3.40	10.42		Șeica mare	11.40	2.56	7.11	3.50
Szolnok	11.24	10.55	12.18	Timiș	1.33	—	—	Szolnok	11.14	12.28	Vințul de jos	4.04	11.09		Loamneș	12.23	3.45	7.54	4.33
P. Ladány	2.01	2.04	1.59		2.06	—	—	Arad	3.35	5.30	Șibot	4.35	11.43		Ocna	12.57	4.25	8.25	5.04
Oradea-mare	4.11	5.13	3.20	Brașov	2.16	6.30	5.45	{	4.00	6.20	Orăștia	5.02	12.13		Sibiu	1.20	4.51	8.48	5.27
	4.21	9.37	3.25			4.16	6.39		Simeria (Piski)	5.44	1.22								
Vărad-Velenceze	4.29	9.45	—	Feldioara	2.44	7.09	6.28	Glogovaț	4.47	7.19	Deva	6.05	1.48		Sibiu—Copșa mică				
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	Apatia	3.03	7.41	7.07	Györök	5.02	7.39	Branicea	6.34	2.21		Sibiu	8.10	11.10	4.00	10.00
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	Ágostonfalva	3.18	8.09	7.36	Pauliș	5.25	8.11	Ilia	7.01	2.54		Ocna	8.35	11.38	4.26	10.25
Rév	5.46	11.41	4.31	Homorod	3.51	8.53	8.34	Radna-Lipova	5.57	8.49	Gurasada	7.15	3.09		Loamneș	9.13	12.14	5.04	11.00
Bratca	6.09	12.15	—	Hasfalău	4.51	10.18	10.22	Conop	6.18	9.18	Zam	7.49	3.48		Șeica mare	9.43	12.46	5.34	11.30
Bucia	6.27	12.48	—	Sighișoara	5.11	10.55	11.14	Bérvava	7.11	10.27	Soborșin	8.32	4.37		Copșa mică	10.08	1.13	5.59	11.55
Ciucia	6.52	1.48	5.28	Elisabetopole	5.39	11.36	12.07	Soborșin	7.48	11.18	Bérvava	9.19	5.30		Cucerdea—Oșorheiu				
Huiedin	7.32	3.21	6.01	Mediaș	6.00	12.11	12.43	Conop	8.22	11.57	Radna-Lipova	9.40	5.58		Cucerdea	9.36	4.35	8.35	3.55
Stana	7.51	3.54	—	Copșa mică	6.29	12.35	1.23	Ilia	8.40	12.27	Pauliș	10.16	6.38		Cheța	10.07	5.06	9.06	4.26
Aghirș	8.12	4.34	—	Micăsasa	—	12.54	1.42	Branicea	9.02	12.57	Györök	10.32	6.56		Ludoș	10.29	5.28	9.28	4.49
Ghirbău	8.24	4.52	—	Blaj	7.02	1.29	2.17	Deva	9.32	1.45	Glogovaț	10.48	7.15		M. Bogat	10.39	5.38	9.38	4.59
Nedeșdu	8.38	5.11	—	Crăciunel	—	1.45	2.33	Simeria (Piski)	10.12	2.58		11.17	7.48		Cipeu-Iernut	11.20	6.20	10.19	5.40
Cluj	8.57	5.40	7.08	Teiuș	7.38	2.26	3.13	Orăștia	10.47	3.46	{	12.32	8.05		Kerelő-Sz.-Pál	11.35	6.36	10.34	5.55
	9.23	6.00	7.18	Aiud	7.55	2.48	3.38	Șibot	11.14	4.20		Arad	12.00	8.45	6.10	Nireșteu	11.58	7.01	10.58
Apahida	9.50	6.29	—	Vințul de sus	—	3.12	4.06	Vințul de jos	11.46	5.06	Szolnok	4.00	2.10	7.27	Oșorheiu	12.18	7.21	11.18	6.45
Ghirș	11.15	8.14	8.29	Uioara	—	3.19	4.14	Alba-Iulia	12.21	6.15	Budapesta	7.44	6.40	—	Oșorheiu—Cucerdea				
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	Cucerdea	8.24	3.36	4.53	Teiuș	12.53	7.00	Viena	6.05	—	—	Oșorheiu	5.55	1.14	5.20	9.03
Uioara	12.12	9.58	—	Ghirș	8.48	4.10	5.45	Simeria (Piski)—Petroșeni			Arad—Timișoara			Nireșteu	6.18	1.34	5.40	9.23	
Apahida	12.19	10.07	—	Apahida	—	5.39	7.51							Kerelő-Sz.-Pál	6.40	1.58	6.02	9.45	
Vințul de sus	12.19	10.07	—	Cluj	10.08	5.59	8.18							Arad			6.00	12.30	Cipeu-Iernut
Aiud	12.45	10.42	9.17	Nedeșdu	10.18	6.28	8.00	Simeria			6.00	3.25	M. Bogat	7.35	2.55	6.57	10.41		
Teiuș	1.15	11.32	9.40	Ghirbău	—	6.54	8.34	Streiu			6.41	4.02	Ludoș	7.50	3.09	7.11	10.55		
Crăciunel	1.44	12.03	—	Aghirș	—	7.10	8.59	Hațeg			7.31	4.50	Cheța	8.07	3.41	7.28	11.12		
Blaj	2.00	12.24	10.12	Stana	—	7.25	9.35	Pui			8.24	5.36	Cucerdea	8.36	3.55	7.57	11.41		
Micăsasa	2.34	12.43	—	Huiedin	11.33	8.11	11.04	Crivadia			9.11	6.21	Simeria (Piski)—Uniedoara						
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	Ciucia	12.06	8.52	12.17	Banița			9.55	7.00				Simeria (Piski)	6.00		
Mediaș	3.27	2.24	11.07	Bucia	—	9.11	12.47	Petroșeni			10.24	7.29				Cerna	6.21		
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	Bratca	—	9.29	1.21	Petroșeni—Simeria (Piski)			Timișoara—Arad			Uniedoara	6.50				
Sighișoara	4.50	4.17	12.15	Rév	12.51	9.52	2.05							Uniedoara—Simeria (Piski)					
Hasfalău	5.08	4.51	12.30	Mező-Telegd	1.21	10.27	3.08							Timișoara			12.25	5.00	Uniedoara
Homorod	6.47	7.07	1.32	Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	Merczifalva			1.16	5.56	Cerna	12.40					
Ágostonfalva	7.36	8.10	2.04	Vărad-Velenceze	—	10.56	3.55	Orczifalva			1.34	6.16	Simeria (Piski)	12.59					
Apatia	8.09	8.46	2.24		1.49	11.04	4.06	Vinga			2.04	6.50							
Feldioara	8.41	9.20	2.44	Oradea-mare	1.54	11.14	7.30	Németh-Ságh			2.25	7.11							
Brașov	—	10.15	3.15	P. Ladány	3.14	1.47	11.05	Aradul nou			2.54	7.44							
	—	—	—	Szolnok	5.10	4.40	2.37	Arad			3.10	8.00							
Timiș	—	—	4.03	Budapesta	7.30	7.44	6.31												
Predeal	—	—	4.28	Viena	2.00	6.05	7.54												
București	—	—	10.25																

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.